

CULTURA ORGANIZAȚIONALĂ CA FACTOR AL DEZVOLTĂRII COMUNITĂȚII ECLESIALE, ÎN CONTEXTUL CRIZELOR GLOBALE

Conf. univ. dr. Samuel BĂLC

*Theological Baptist Institute Bucharest Romania;
Timotheus' Brethren Theological Institute Bucharest
samybalc@gmail.com*

ABSTRACT: *Organizational Culture as a Factor in the Development of the Ecclesial Community, in the Context of Global Crises.*

Education is one of the fundamental pillars in affirming and protecting freedom and human rights in a society. Since human rights represent fundamental principles of human dignity and equality, it is essential to understand the importance of education as a factor in the development of society in general and the development of the ecclesial community in particular.

Education can help change mindsets. Through education, society can learn about the importance of organizational culture, as well as the principles and values of the ecclesial community. In this article, the importance of organizational culture as a factor in the development of the ecclesial community in the context of global crises will be particularly emphasized. Different types of organizational culture will be presented, as well as the importance of communication, freedom and human rights within society, in the context of global crises.

Keywords: *organizational culture, ecclesial community, global crises, communication, human rights.*

Cultura organizațională este formată din norme de conduită, valori, aspirații și așteptări, credințe și obiceiuri. Există anumite valori ale comunității care încurajează un anumit tip de comportament în cadrul acestora: de la modul în care se îmbracă, până la modul de rezolvare a conflictelor.

Cultura organizațională diferențiază o comunitate de alta. Cultura organizațională a comunității generează modul cum sunt structurate activitățile în cadrul comunității și relaționările dintre oameni, legăturile cu

mediul extern, dar și rezultatele obținute în cadrul comunității pentru că ea se răsfrânge indirect asupra motivației, loialității și creativității membrilor comunității.

Există comunități care au o cultură de putere, în care liderul formal exercită un control rigid. La polul opus, există comunități care au o cultură de tip echipă, în care ceea ce contează este participarea tuturor într-un efort colectiv pentru binele comun și care valorizează creativitatea și comunicarea. Există și comunități care au o cultură de tip academie, în care se pune accentul pe dezvoltarea personală și atragerea unor talente individuale.

Există o abordare individualistă a comunității și o abordare holistică. În cadrul abordării individualiste, fiecare inițiativă se configurează pe o scenă deschisă, dar și în culisele interpretative ale celorlalți. Când este împiedicată participarea individuală, riscul disfuncțiilor și al scăderii performanțelor este foarte mare. Din perspectiva holistică, cultura înseamnă norme, valori, modele de comportament, ritualuri, tradiții, independente de individ, formate fie din elemente cognitive, normative, fie afective.

După Jeffrey Sonnenfeld, există patru tipuri de cultură organizațională:

1. Cultura organizațională de tip „academie”

Angajații sunt bine pregătiți în domeniu și tind să rămână în organizație, având posibilități de avansare. Organizația pune la dispoziția lor un mediu de lucru stabil, în care își pot dezvolta și utiliza la capacitate maximă abilitățile.

2. Cultura organizațională de tip „echipa de baseball”

Angajații sunt agenți liberi care au abilități foarte căutate pe piața muncii. Ei sunt foarte solicitați și își pot găsi cu ușurință un alt loc de muncă.

3. Cultura organizațională de tip „club”

Cea mai importantă cerință față de angajații organizațiilor cu acest tip de cultură organizațională este să se integreze în grup. În general, angajații încep la primul nivel și rămân în structura organizației care îi promovează și apreciază foarte mult vechimea în organizație.

4. Cultura organizațională de tip „fortăreață”

Angajații nu au siguranța locului de muncă, putând fi disponibilizați în orice moment. Acest tip de organizație se restructurează masiv la inter-

vale de timp relativ mici. Există multe posibilități de angajare doar pentru angajații cu abilități specializate.¹

Gh. Ionescu și A. Toma, identifică alte patru tipuri de culturi:

1. Cultura organizațională de tip „pânza de păianjen”, specifică pentru firmele mici, în care există doar un centru de autoritate, iar adaptabilitatea la mediu este mare.

2. Cultura organizațională de tip „templu”, specifică firmelor mari, birocratice, cu subculturi la nivelul compartimentelor, iar atmosfera este de disciplină.

3. Cultura organizațională de tip „rețea”, specifică organizațiilor complexe, în care sarcinile sunt repartizate în funcție de potențial, puterea descentralizată, creativitatea și lucrul în echipă încurajate.

4. Cultura organizațională de tip „roi”, individul deține rolul principal, valorile fiind centrate pe individualism.²

Având în vedere toate acestea, se poate spune că atunci când cultura unei organizații/comunități conține valori deschise spre schimbare, aceasta din urmă se realizează mai ușor. Comunitatea reprezintă una din instituiile sociale fundamentale pentru dezvoltarea socială, fapt care evidențiază importanța pe care o are.

Trebuie reținut faptul că, într-o comunitate eclesială, comunicarea joacă un rol crucial în construirea unei legături puternice între membrii acesteia și în împlinirea misiunii spirituale. O comunicare eficientă în acest context este esențială pentru a transmite învățăturile religioase, a împărtăși bucuriile și îngrijorările, a coordona activitățile și a crea un mediu armonios și unitar. Importanța comunicării într-o comunitate eclesială, se vede din modul în care aceasta contribuie la creșterea spirituală a membrilor și la împlinirea scopului divin.

În primul rând, comunicarea în comunitatea eclesială facilitează transmiterea învățăturilor religioase și a valorilor fundamentale. Prin intermediul predicii, a discuțiilor și a studiilor biblice, membrii comunității pot

1 Jeffrey Sonnfeld, în *Enciclopedia dezvoltării sociale*, de Cătălin Zamfir și Simona Stănescu, Iași, Editura Polirom, 2007, p.135.

2 Gh. Ionescu & A. Toma, în *Enciclopedia dezvoltării sociale*, de Cătălin Zamfir și Simona Stănescu, Iași, Editura Polirom, 2007, p.136.

dobândi o înțelegere mai profundă a credinței lor și a rolului lor în planul divin. Aceasta îi ajută să-și consolideze credința și să crească spiritual, construind astfel o bază solidă pentru întreaga comunitate.

În al doilea rând, comunicarea eficientă în comunitatea eclesială favorizează dezvoltarea relațiilor interpersonale și a sentimentului de apartenență. Prin dialog și interacțiune frecventă, membrii se cunosc mai bine, devin mai empatici și sprijină unii pe alții în provocările vieții. Astfel, se creează o atmosferă de încredere și susținere reciprocă, care întărește legăturile dintre membri și îi face să se simtă parte dintr-o familie spirituală unită.

Un alt aspect important al comunicării în comunitatea eclesială este coordonarea activităților și organizarea evenimentelor. Prin intermediul comunicării eficiente, membrii sunt informați cu privire la diversele acțiuni, proiecte sau servicii în care pot fi implicați. Astfel, se poate lucra împreună pentru a atinge obiectivele comune și pentru a contribui la binele comunității și al celor din jur.

De asemenea, comunicarea joacă un rol vital în rezolvarea conflictelor și a divergențelor de opinii care pot apărea în cadrul comunității. Prin deschiderea către dialog și ascultarea cu empatie a punctelor de vedere ale celorlalți, membrii pot ajunge la soluții mai înțelepte și mai armonioase. Astfel, comunicarea empatică stimulează reconcilierea și menținerea păcii în comunitate.

Pe lângă aceste aspecte interne, comunicarea în comunitatea eclesială poate juca un rol esențial și în relația cu societatea. Prin intermediul comunicării deschise și pozitive, comunitatea poate să-și împărtășească valorile și credințele cu cei din afara ei și să îi invite să participe la activități sau servicii caritabile. Astfel, se poate contribui la construirea unui mediu social mai empatic și mai înțelegător.

Comunicarea în contextul comunității eclesiale are așadar o importanță crucială. Prin intermediul comunicării eficiente, se transmit învățături religioase, se dezvoltă relații interpersonale puternice, se coordonează activitățile, se rezolvă conflictele și se contribuie la o societate mai binevoitoare. În centrul acestei comunicări stă ascultarea empatică și deschiderea către ceilalți, așa cum ne învață și valorile creștine. Pentru o comunitate eclesială sănătoasă, investirea într-o comunicare autentică și iubitoare este esențială.

Libertatea și drepturile omului, pe de altă parte, sunt concepte fundamentale în societatea umană, reprezentând pilonii centrali ai democra-

ției, justiției și respectului pentru individualitatea umană. Aceste concepte se referă la capacitatea individului de a acționa în mod autonom și de a fi tratat cu demnitate și respect în toate aspectele vieții.

Libertatea poate fi înțeleasă ca o stare de a fi liber de constrângeri externe sau interne, care îi permit individului să ia decizii și să acționeze în conformitate cu propriile valori și dorințe. Această libertate poate fi văzută dintr-o perspectivă negativă și pozitivă. Din perspectiva negativă, libertatea înseamnă absența constrângerilor și interdicțiilor asupra individului. În schimb, din perspectivă pozitivă, libertatea include accesul la oportunități egale, resurse și drepturi care să permită individului să își dezvolte potențialul și să ducă o viață demnă. De reținut faptul că: „Libertatea nu se realizează decât în măsura întrupării în aceasta a libertății depline a Creatorului”³

Drepturile omului, pe de altă parte, sunt principii fundamentale recunoscute internațional, care protejează demnitatea și libertatea fiecărui individ. „Documentele internaționale conferă libertate de manifestare atât sub aspectul organizării, în mod individual sau colectiv, în public sau în particular, cât și sub aspectul formei de manifestare, prin cult, învățământ, practice și îndeplinirea riturilor”⁴. Acestea sunt inalienabile, universale și indivizibile, aplicându-se tuturor ființelor umane, indiferent de naționalitate, etnie, religie sau orice altă caracteristică. Printre drepturile omului fundamentale se numără dreptul la viață, libertate și securitate, dreptul la liberă exprimare, dreptul la educație, dreptul la muncă și multe altele.

Importanța conceptelor de libertate și drepturile omului se reflectă într-o societate liberă și justă, la modul general, și în cadrul comunității eclesiale în mod particular, unde indivizii pot trăi în armonie și respect reciproc. După cum remarca și Nicolae Dură: „*Libertatea de opinie și de gândire s-a născut într-adevăr în aria libertății de religie, pe care a cunoscut-o omenirea, -sub diferite forme - încă din antichitate, iar libertatea religioasă a fost temeiul recunoașterii libertății de opinie*”⁵. O societate care respectă și protejează aceste drepturi oferă oportunități egale pentru toți cetățenii și promovează

3 Sandu Frunză, *Pași spre Integrarea: religie și Drepturile Omului în România*, Cluj Napoca, Editura Limes, 2004, p.17.

4 Donna Gomien, *Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, trad. Cris­tiana Stoica, București, Editura All, 1996, p. 78.

5 Nicolae Dură, „Drepturile și libertățile fundamentale ale omului și protecția lor juridică”, în *Ortodoxia*, LVII, Nr.3-4, iulie-decembrie, 2005, p.15.

progresul social și economic. În plus, respectarea drepturilor omului asigură protecția împotriva abuzurilor de putere și discriminării, contribuind astfel la menținerea păcii și stabilității în cadrul comunității.

Totuși, în ciuda importanței lor, libertatea și drepturile omului nu sunt întotdeauna garantate în întreaga lume. În multe regiuni ale globului, oamenii se confruntă cu restricții ale libertăților individuale și cu încălcări grave ale drepturilor omului. „Idea drepturilor omului are neajunsul unei puteri proprii de convingere irezistibilă”.⁶ Aceste situații pot fi rezultatul unor regimuri autoritare, conflictelor armate, sărăciei și altor provocări sociale și politice.

Aceste concepte ne amintesc faptul că fiecare individ are dreptul la libertatea de exprimare, gândire și acțiune, precum și dreptul de a fi tratat cu demnitate și respect. Protejarea și afirmarea acestor principii necesită angajament din partea statelor, organizațiilor internaționale și a societății civile pentru a asigura o lume mai echitabilă și mai empatică pentru toți oamenii.

Într-o lume tot mai interconectată și diversă, afirmarea principiilor de libertate și drepturile omului reprezintă un aspect esențial pentru evoluția și dezvoltarea societății globale. În timp ce pentru Frederick Shepherd „drepturile omului sunt diferite de drepturile religioase”⁷, pentru Max Stackhouse: „Drepturile omului reprezintă o problemă de etică religioasă, deoarece implică deopotrivă un aspect de crez și unul de apartenență socială”.⁸ Libertatea și drepturile omului sunt așadar fundamentale pentru garantarea demnității, egalității și justiției pentru fiecare individ, indiferent de naționalitate, religie, rasă sau sex. Importanța acestor principii în societatea globală este vastă și acoperă domenii precum pacea, dezvoltarea durabilă, promovarea diversității și progresul social.

Unul dintre principalele aspecte ale libertății este respectarea și promovarea drepturilor fundamentale ale omului. Libertatea de exprimare, gândire și conștiință sunt elemente esențiale pentru dezvoltarea intelectuală și spirituală a individului. Prin protejarea acestor drepturi, societatea

6 Leroi S. Rouner, *Human Rights and the World's Religions*, Notre Dame, Indiana: University of Notre Dame Press, 1988, p.33.

7 Frederick M. Shepherd, *Christianity and Human Rights: Christians and the Struggle for Global Justice*, Plymouth, UK: Lexington Books, 2009, XIII.

8 Max L. Stackhouse, *Creeds, Society and Human Rights*, Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans Publishing Company, 1994, p.6.

globală încurajează inovația, creativitatea și schimbul de idei, contribuind la progresul științific, tehnologic și cultural.

Afirmarea principiilor de libertate și drepturile omului are un impact semnificativ asupra promovării păcii și securității în lume. Statele și organizațiile internaționale care respectă aceste principii și se angajează să le protejeze sunt mai predispuse la colaborare și cooperare în rezolvarea problemelor comune. Astfel, dialogul și diplomația devin instrumente preferate pentru rezolvarea conflictelor, în detrimentul violenței și războiului.

De asemenea, respectarea drepturilor omului este esențială pentru dezvoltarea durabilă și echitabilă a societății globale. Junger Moltmann vede în faptul că omul este creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu:

Baza pentru drepturile fundamentale ale omului, fiind vorba de acele drepturi fără de care omul nu este cu adevărat om, adică acele drepturi care îl ajută pe om să își ducă la îndeplinire scopul pe care Dumnezeu l-a intenționat la momentul creației: de relaționare în toate aspectele vieții, economic, social, politic, personal, de comunicare, de a stăpâni asupra creației, de responsabilitate față de viitor și față de urmași.⁹

Prin asigurarea accesului egal la educație, sănătate și oportunități de dezvoltare, fiecare individ poate contribui la progresul și prosperitatea comunității sale. Combaterea sărăciei, discriminării și excluziunii sociale devine astfel un obiectiv comun, iar toate societățile pot beneficia de resursele și talentele tuturor membrilor lor.

Importanța afirmării principiilor de libertate și drepturile omului se extinde și în domeniul protecției mediului înconjurător. Dreptul la un mediu sănătos și curat este recunoscut tot mai mult ca un drept fundamental al omului, iar protejarea acestuia devine o responsabilitate comună a întregii societăți globale. Prin adoptarea unor politici de dezvoltare durabilă și conservarea resurselor naturale, omenirea poate asigura un viitor sustenabil pentru generațiile viitoare.

Societatea globală trebuie să își asume responsabilitatea în promovarea și protejarea principiilor de libertate și drepturile omului.¹⁰ Prin respec-

9 Junger Moltmann, *On Human Dignity-Political Theology and Ethics*, United States of America, Fortress Press, 1984, pp.23-29.

10 Ioan-Gheorghe Rotaru, *Om-Demnitare-Libertate*, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2019, pp. 208-215.

tarea și apărarea acestor principii, se va putea construi o lume mai dreaptă și mai empatică, în care fiecare individ are șansa de a-și îndeplini potențialul și de a trăi o viață demnă.

În concluzie, afirmarea principiilor de libertate și drepturile omului în societatea globală este esențială pentru progresul și bunăstarea umanității. După cum remarca și Berger: „*Modernitatea a adus cu ea un puternic accent pe latura experienței umane*”.¹¹ Aceste principii sunt fundamentale pentru construirea unui viitor mai bun, în care toți oamenii să poată trăi în pace, demnitate și libertate. Prin cooperare și solidaritate, se poate crea o lume în care drepturile omului sunt respectate, iar fiecare individ poate contribui la bunăstarea și progresul comun.

În ultimele decenii, omenirea a fost martora unor crize globale majore care au avut un impact semnificativ asupra societății, economiei și mediului. Aceste crize globale au luat diferite forme și au fost declanșate de diverse cauze, dar au avut în comun impactul lor transfrontalier și capacitatea de a afecta întreaga lume.

Crizele globale reprezintă provocări majore cu impact semnificativ asupra întregii lumi, afectând diferite domenii ale societății și economiei la nivel planetar. Aceste crize se caracterizează prin natura lor transfrontalieră, răspândindu-se rapid și afectând multiple țări și regiuni. Există mai multe tipuri majore de crize: crizele de sănătate¹², crizele de mediu¹³ și crizele economice¹⁴.

11 Peter L. Berger, *The Heretical Imperative*, New York, Anchor Press, 1980, p.18.

12 Crizele de sănătate reprezintă apariția și răspândirea rapidă a unei boli sau a unei afecțiuni medicale într-o regiune sau chiar la nivel global. Aceste crize pot lua forma pandemiilor, cum a fost cazul pandemiei de COVID-19, care a afectat întreaga lume în anul 2020 și ulterior. Alte exemple de crize de sănătate includ epidemii de gripă, SIDA, Ebola și alte boli infecțioase grave. Crizele de sănătate pot pune la încercare sistemele de sănătate, resursele medicale și capacitatea de reacție a comunităților și a guvernelor.

13 Crizele de mediu se referă la problemele majore legate de degradarea mediului înconjurător și schimbările climatice care au un impact devastator asupra ecosistemelor și vieții umane. Aceste crize includ fenomene extreme precum uraganele, inundațiile, secetele, incendiile de pădure și creșterea nivelului mărilor, cauzate de încălzirea globală. Poluarea aerului, apei și solului, precum și pierderea biodiversității sunt alte aspecte ale crizelor de mediu. Acestea pot amenința securitatea alimentară, sănătatea umană și viabilitatea planetei pe termen lung.

14 Crizele economice sunt caracterizate de fluctuații severe ale piețelor financiare și economiilor naționale sau internaționale. Acestea pot lua forma recesiunilor sau a crizelor financiare și pot avea consecințe devastatoare asupra locurilor de muncă, sărăciei, inegali-

Este important să înțelegem că aceste tipuri de crize nu sunt întotdeauna independente, ele pot fi interconectate și pot amplifica impactul reciproc. De exemplu, pandemia de COVID-19 a avut efecte¹⁵ devastatoare asupra sănătății umane, dar și asupra economiilor globale, cu închideri de afaceri, pierderi de locuri de muncă și recesiuni economice semnificative. În plus, pandemiile pot fi legate și de probleme de mediu, cum ar fi defrișările, pierderea habitatelor naturale și interacțiunile dintre oameni și animale sălbatice.

În concluzie, crizele globale reprezintă provocări majore pentru umanitate, care afectează multiple domenii ale vieții și economiei la nivel mondial și viața comunității eclesiale la nivel local. Crizele de sănătate, crizele de mediu și crizele economice sunt doar câteva exemple de amenințări globale cu impact transfrontalier. Pentru a face față acestor provocări, este necesară o abordare integrată și colaborativă, implicând guverne, organizații internaționale, societatea civilă și fiecare individ în parte, pentru a dezvolta soluții și politici eficiente de prevenție și gestionare a acestor crize globale.

În ciuda crizelor globale, comunitatea eclesială s-a dezvoltat și continuă să se dezvolte. Cu siguranță că sunt multe nevoi în contextul actual, una dintre acestea fiind discernământul. Comunitatea eclesială are nevoie de discernământ pentru a identifica sursele pentru ideile sau practicile sociale în contextul crizelor globale. De asemenea, are nevoie de discernământ pentru a face deosebirea între validarea unui punct de vedere și persoana care îl promovează.

Chiar dacă creștinii nu s-au bucurat întotdeauna de libertate religioasă¹⁶, fiind nevoiți să facă față diferitelor crize globale, ei n-au uitat că au o identitate pe care au fost gata să și-o asume și potrivit cu care au fost dispuși să trăiască. Acest fapt i-a ajutat să se dezvolte și să aibă un impact major în societate.

tății sociale și dezvoltării economice. Prăbușirea burselor de valori, creșterea datoriei publice și fluctuațiile puternice ale ratelor de schimb sunt exemple de manifestări ale crizelor economice.

15 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Spiritual lessons observed through the Coronavirus Crisis", în *Dialogo. Issue of Modern Man*, 2020, vol.6, no.2, pp. 71-82.

16 Ioan-Gheorghe Rotaru, "Religious liberty - a natural human right", în *Jurnalul Libertății de Conștiință (JLC)*, Ganoune Diop, Mihnea Costoiu, Liviu-Bogdan Ciucă, Nelu Burcea (coord.), Les Arcs, France, Editio IARSIC, 2015, pp. 595-608.

Bibliografie

- BERGER, L. Peter, *The Heretical Imperative*, New York, Anchor Press, 1980.
- DURĂ, Nicolae, “Drepturile și libertățile fundamentale ale omului și protecția lor juridică”, în *Ortodoxia*, LVII, Nr.3-4, iulie-decembrie, 2005.
- FRUNZĂ, Sandu, *Pași spre Integrarea: religie și Drepturile Omului în România*, Cluj Napoca, Editura Limes, 2004.
- GOMIEN, Donna, *Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, trad. Cristiana Stoica, București, Edit. All, 1996.
- IONESCU, Gh. & Toma, A., în *Enciclopedia dezvoltării sociale*, de Cătălin Zamfir și Simona Stănescu, Iași, Editura Polirom, 2007.
- MOLTSMANN, Junger, *On Human Dignity-Political Theology and Ethics*, United States of America, Fortress Press, 1984.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Spiritual lessons observed through the Coronavirus Crisis”, în *Dialogo. Issue of Modern Man*, 2020, vol. 6, no. 2, pp. 71-82.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Religious liberty - a natural human right”, în *Jurnalul Libertății de Conștiință (JLC)*, Ganoune Diop, Mihnea Costoiu, Liviu-Bogdan Ciucă, Nelu Burcea (coord.), Les Arcs, France, Editios IAR-SIC, 2015, pp. 595-608.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, *Om-Demnitate-Libertate*, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2019.
- ROUNER, S. Leroi, *Human Rights and the World's Religions*, Notre Dame, Indiana, University of Notre Dame Press, 1988.
- SHEPHERD, M. Frederick, *Christianity and Human Rights: Christians and the Struggle for Global Justice*, Plymouth, UK, Lexington Books, 2009, XIII.
- SONNEFELD, Jeffrey, în *Enciclopedia dezvoltării sociale*, de Cătălin Zamfir și Simona Stănescu, Iași, Editura Polirom, 2007.
- STACKHOUSE, L. Max, *Creeds, Society and Human Rights*, Grand Rapids, Michigan, William B. Eerdmans Publishing Company, 1994.